

XVI – XOCAS, XERENTE DO CO.MA.

Non sei cal foi a faísca que prendeu a primeira chama. Non o sei. O que si sei é que nalgún momento o noso mundo, o que herdamos dos vellos, deixou de ser o que sempre fora. Cambiou e estragouse todo sen remedio.

A miña historia non é distinta á dos demais. Unha de tantas.

Fun bo rapaz dende pequeno, traballador e estudoso. Algo

innato. Os meus pais non necesitaban tirarme das orellas para que me aplicase nos libros. Sendo sincero, non precisaban nin de dicirme, xa eu andaba a facer os deberes antes de que eles tivesen tempo de pensalo tan sequera. Era bo alumno, non cabía dúbida, e os meus sacrificáronse para que tivese carreira: enxeñaría forestal, primeiro da miña promoción, sempre as mellores notas. Estudei por vocación. O meu devezos pola natureza é conxénito; recordo aínda con emoción os paseos con meu avó sendo apenas unha criatura, cando me ensinou os nomes das árbores todas. Nunca deixaron de ser o meu interese, a miña paixón.

Os compañeiros da escola seguiron cada un co seu vieiro: o Tono, Toñito de Andrucho, era un lapaxardas que viña á clase cheirando a bubela; fartouse de poñer tintos e tapas de luras na taberna dos pais, meteuse en política e agora afoxa no dólar. A Mendiño tampouco lle vai mal, herdou a construtora familiar, fixo negocios con Toño e xa urbanizaron media beiramar da Fisterra. Pepe segue como aos doce anos, nas verzas, pasa o día a carranchapernas da bicicleta e cando baixa e abre a boca é para botar pestes para fóra contra todo: próelle o mundo enteiro; quizais o mellor sería que calase e lles seguisse dando aos pedais. O Moncho foi de sempre un buscavidas sen principios, xa daquela xuntaba catro cadelas para cromos facéndolles os recados aos mestres; agora anda coas cuadrillas no monte, un negocio perfecto para as súas habilidades, próspero e con posibilidades de futuro; el e a Mucha casaron e seica teñen unha tenda de galdrumadas na rúa do Centro. Ramoncho, o fillo do señor Manolo da Curva, foi

ao mar cando deixou os estudos, como xa fixeran o pai e mais os avós; embarcou mentres houbo peixes e caladoiros onde pescalos, despois zafou como puido: marchou para Canarias á construción. Calquera día cansa e vén de volta; acabará como toda a tropa de mareantes retirados: de faladoiro nun banco do paseo e a botar partidas de chave na do Andrucho. Moncha, a muller, andou, como a súa cuñada Mucha, coa carretilla a vender peixe polas portas. Cantas mañás de estudo non me interromperían anunciando sollas e xurelos cos seus chíos de gaivota? Logo lles chegou a modernidade; deixárono e, cos aforros, puxeron comercio.

Podería falar de moitos outros. O que acontece na Vila non é diferente ao que pasa noutros lugares, un busca o seu sitio no mundo por puro instinto de supervivencia. Eu puideron acabar de director xeral ou de conselleiro. Puideron. Coa miña formación, o meu carisma e os innatos dotes de líder, habería de ser un camiño sinxelo. A mor das veces o traballo non se escolle, chégase a el por casualidade. Puro azar. Pero despois, unha vez na allada, hai que levalo adiante. Tes que facer o que estea na túa man por defendelo. Todo canto sexa preciso. Todo.

O CO.MA., Consorcio Madeireiro, non é unha firma calquera. Non hai ningunha no sector que lle faga sombra en volume de negocio en milleiros de quilómetros á redonda. Poucas coma ela hai no mundo. Porque isto, o da madeira, é unha industria a fin de contas; ou que pensabas? Os principios polos que se rexe unha empresa para ser rendíbel non teñen misterio ningún, son ben doados de entender:

1. Para sacar un produto precísase, amais de man de obra barata, de materia prima.
2. Canto máis se venda máis beneficios se sacan.
3. Canto máis barata se consiga a materia prima máis diferenza haberá co prezo de venda e, outra volta, máis cartos se gañan.
4. Se non hai madeira non hai produto, e polo tanto non hai negocio.

Non hai trampas no que digo, pura lóxica. As regras do xogo, mal que me pese, son deste xeito. Son así, e un ten que vivir; ou valas cambiar ti? Comprenderás entón que deba facer o preciso por conseguir a madeira. Moita e barata, e canta máis mellor. Ben sei que a imaxe que dou con isto que che estou a dicir é, sendo magnánimo, o dunha samesuga; pero o caldo, por moito que haxa para repartir, non dá para todos. Cadaquén mira para si e procura facer cartos como pode, metendo a man no pote ou chuchando o sangue do veciño se é preciso.

Para levar este negocio non vale calquera baldreu. Hai asuntos que non admiten escrúpulos e son imposíbeis de adiar. A realidade non é literatura. Vivo esmagado polas preocupacións, atento decontino ao negocio, sen tempo para nada: malamente vexo a familia; paso o día pendente da produción, das entradas e saídas dos camións, das cadeas de montaxe... e dun milleiro de cousas máis; cando non ando enleado en asuntos da fábrica é en xuntanzas do consello de administración.

O monte. Eu xa non sei que é o monte. O choio reviroume a

ollada, cando miro para el xa nin árbores vexo. Tanto me ten o destino da madeira, éme igual que vaia para táboas, serraduras ou pasta de papel: os meus ollos só calculan metros cúbicos. Tampouco sei se iso importa. Xa dixeran que non sei cal foi a faísca que prendeu a primeira chama, pero sinto como se tivese lume por dentro; non podo parar de arder.